

POSTANOWIENIE

26 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 26 marca 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K. B.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 6 sierpnia 2024 r., I ACa 2039/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Pozwany Bank S.A. z siedzibą w W. wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 6 sierpnia 2024 r., wydanego w sprawie z powództwa K. B. o ustalenie i zapłatę.

Skarżący przedstawił szereg szczegółowych zagadnień prawnych związanych z oceną skutków eliminacji wybranych klauzul z umowy kredytu hipotecznego indeksowanego walutą obcą oraz wskazał na potrzebę dokonania przez Sąd Najwyższy wykładni przepisów stanowiących podstawę tych zagadnień.

Oprócz tego wyjaśnił, że na skutek nieważnej umowy powódka uiściła na jego rzecz jedynie kwotę 93 362,19 zł, co czyni zasądzenie na jej rzecz kwoty 119 148,32 zł bezpodstawnym, zaś skargę kasacyjną oczywiście zasadną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wskazywał już wielokrotnie, że istotne zagadnienie prawne, jako podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania musi mieć charakter doniosły z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nie może być rozwiązane w świetle dotychczasowego orzecznictwa. Jego wyjaśnienie powinno się bowiem przyczynić do rozwoju prawa (zob. np. postanowienia SN: z 26 października 2023 r., I CSK 76/23; z 20 października 2023 r., I CSK 1374/23; z 3.10.2023 r., I CSK 2591/23; z 15 września 2023 r., I CSK 4360/22; z 18 sierpnia 2023 r., I CSK 4091/22; z 2 sierpnia 2023 r., I CSK 6585/22; z 13 lipca 2023 r., I CSK 2570/22; z 30 maja 2023 r., I CSK 5362/22; z 24 kwietnia 2023 r., I CSK 5428/22).

Analogiczne wymaganie stawia się również potrzebie dokonania wykładni określonego przepisu prawa. W ramach tej przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania należy przedstawić i uargumentować nierozwiązany jeszcze problem lub nieujednoliconą jeszcze rozbieżność orzeczniczą. Jeżeli zaś wykładnia tego przepisu została już dokonana lub ujednolicona, niezbędne jest podanie dodatkowej argumentacji, dlaczego ustalona linia orzecznicza wymaga zmiany (zob. np. postanowienia SN: z 25 października 2023 r., I CSK 2989/23; z 27 września 2023 r., I CSK 4679/22, z 17 sierpnia 2023 r., I CSK 5668/22; z 2 sierpnia 2023 r., I CSK 6585/22; z 14 czerwca 2023 r., I CSK 1231/23; z 16 marca 2023 r., I CSK 4879/22).

W ostatnich latach do Sądu Najwyższego trafiło wiele spraw odnoszących się do problemów prawnych opisanych przez skarżącego. W konsekwencji ukształtowała się linia orzecznicza, uwzględniająca bogaty dorobek judykatury TSUE. Rozwój orzecznictwa na temat tzw. „kredytów frankowych” zakończył się 25 kwietnia 2024 r. powzięciem przez SN w składzie całej izby uchwały III CZP 25/22, mającej moc zasady prawnej *ex lege* (art. 87 ustawy o SN).

W uchwale SN podsumował dotychczasową linię orzeczniczą, przyjmując że:

1. W razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów.
2. W razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.
3. Jeżeli w wykonaniu umowy kredytu, która nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bank wypłacił kredytobiorcy całość lub część kwoty kredytu, a kredytobiorca dokonywał spłat kredytu, powstają samodzielne roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia na rzecz każdej ze stron.
4. Jeżeli umowa kredytu nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bieg przedawnienia roszczenia banku o zwrot kwot wypłaconych z tytułu kredytu rozpoczyna się co do zasady od dnia następującego po dniu, w którym kredytobiorca zakwestionował względem banku związanie postanowieniami umowy.
5. Jeżeli umowa kredytu nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, nie ma podstawy prawnej do żądania przez którąkolwiek ze stron odsetek lub innego wynagrodzenia z tytułu korzystania z jej środków pieniężnych w okresie od spełnienia nienależnego świadczenia do chwili popadnięcia w opóźnienie co do zwrotu tego świadczenia.

Odstąpienie od zasady prawnej przyjętej przez skład całej izby jest zaś możliwe tylko poprzez wydanie kolejnej uchwały w analogicznym składzie (art. 88 ustawy o SN).

Skarżący nie przedstawili zatem nowych problemów prawnych, które nie zostałyby do tej pory rozwiązane przez Sąd Najwyższy.

Odnosząc się natomiast do zarzutu błędnego ustalenia kwoty należnej powódce od pozwanego, wypada podkreślić, że zarzuty skargi kasacyjnej nie mogą dotyczyć ustalania faktów ani oceny dowodów. Wynika to wprost z brzmienia art.

398³ § 3 k.p.c. oraz z ograniczenia kognicji Sądu Najwyższego w art. 398²⁰ § 2 k.p.c. ponadto, przedmiotem skargi kasacyjnej nie mogą również być kwestie, których skarżący nie formułował w postępowaniu prowadzonym przez sądami powszechnymi. Z akt sprawy wynika bowiem, że wysokość kwoty uiszczonej przez powódkę na poczet umowy kredytu nie była kwestionowana przez pozwanego na żadnym etapie postępowania.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[a.ł.]

Mariusz Załucki